

PERHEVAPAILTA TYÖMARKKINOILLE – muistio

Aika	21.8.2018 klo 14.00 – 16.00
Paikka	STM, Meritullinkatu 8, kokoushuone Kohtaamo
Läsnä	Arja Ruponen, STM (pj.) Anna Toni, TEM (siht.) Ahti Avikainen, TEM Jaana Vastamäki, STM Ulla-Jill Karlsson, OKM Marjaana Pelkonen, STM/Lape Leena Lietzén, KEHA Eva Ojala, STM
Poissa	Päivi Yli-Pietilä, STM

1. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

2. Hankkeen rahoituksen ja tavoitteen täsmentäminen

Hankkeelle myönnetty 1 milj. € siirtomääräraha vv. 2018 – 2020.

Tavoitteena on pitkään perhevapaalla olleiden joustava siirtyminen koulutukseen tai työelämään.

Keinona em. tavoitteen ratkaisemiseksi palvelujen kehittäminen: Mietittävä hankkeen jatkoa tai jatkuvuutta, miten lisätään valmiutta tukea tätä kohderyhmää tulevaisuudessakin, kun hankeraha loppuu.

Osatavoitteet:

Sisällöllisten tavoitteiden lisäksi määriteltävä keinotavoitteet: mitä, kenelle, miksi

3. Kohderyhmien tarkentaminen

Kohderyhmän kokonaismäärä vähintään 15 000 hlö

- KELAsta saadaan elokuussa tarkennettu lukumäärä (Jaana hoitaa)
- putsataan määrästä pois ne, joiden syy vapaaseen on kuopus

Kohderyhmän jakautuminen Salmi ja Närvi (2017) mukaan:

- Vailla koulutusta ja työkokemusta olevat (36%) / Työelämän ulkopuolella olevat (ei virallisesti työnhakijana?)
- Vailla työsuhdetta olevat (35%) / Työttömät työnhakijat?
- Työsuhteessa olevat (28%)

Miten perhevapailta tullaan te-toimiston asiakkaiksi:

- voi ilmoittautua työnhakijaksi jo perhevapaalla
- suurin osa ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi toimeentulon vuoksi, työttömyysetuudelle
- tällä hetkellä n. 9800 työnhakijaa, jonka edellinen status äitiys-, isyys- tai perhevapaa

Sovittiin, että Leena Lietzen KEHASTA tekee tarkemman ajon, jotta saadaan TE-toimistoit-
tain tietoa kohderyhmän määristä ja taustoista (koulutus, työttömyyden kesto).

Pyydetään myös Kelasta tarkempaa tietoa alueellisesta jakautumasta, vastaako te-hallinnon
lukuja

Eeva Ojala kertoi kohderyhmästä perhe-etuuksien näkökulmasta:

- Perhevapaalla kotona olevilla henkilöillä tarkoitetaan yleensä työsuhteessa olevia.
- Kotona olevat vanhemmat, jotka eivät enää saa vanhempainrahaa ovat yleensä koti-
hoidontuella tai työttömänä työnhakijana.
- Kotihoidon tukea saa silloin kun nuorin lapsi on alle 3 v lapsi eikä lapsi / lapset ole
päivähoidossa. Kotihoidon tuessa on valtion maksama perusosa ja mahdollisesti kun-
takohtainen lisä. Tuen määrä riippuu myös lasten määrästä. Kun mietitään toimeen-
tuloa valmennukseen osallistumisen näkökulmasta, estettä ei ole muutoin kuin, että
lastenhoito ei voi olla kunnallista.
- Toinen ryhmä ovat työttömät työnhakijat. Heidän kannaltaan voisi olla hyvä, että
hankkeeseen liittyvät toimet olisivat aktiivisuutta kerryttäviä. Toimeentulotuella ole-
vien tai työttömien työnhakijoiden lapset voivat olla minimissään 20h/vko kunnalli-
sessa päivähoidossa.

Todettiin, että kyseessä on heterogeeninen ryhmä, jolla on erilaisia tarpeita

- Päätettävä rajataanko työsuhteessa olevat pois hankkeen piiristä
- Maahanmuuttaja-ideillä tarvetta kielitaidon parantamiseen
 - Helsingin kaupunki tarjonnut palveluita erityisesti tälle ryhmälle. Kannattaa
ottaa heidät mukaan, jos otetaan erityiseksi kohderyhmäksi. Voidaanko tässä
hankkeessa tuoda tälle kohderyhmälle enää mitään uutta Helsingissä?
- Aiemman tutkimuksen / hankkeen myötä esille tullut kohderyhmän kysymykset mm.
itseluottamuksen vahvistaminen, kyky sietää epävarmuutta, muutostilanteen tuomat
haasteet, lastenhoidon pulmat
- Ratkaistava, mistä ja miten asiakkaat ohjautuvat?

4. Perhekeskukset

Marjaana on selvittänyt maakuntien kiinnostusta osallistua hankkeeseen.

- kiinnostuneet peket: Lappi, Uusimaa, Keski-Pohjanmaa (ehkä), Kymi (ehkä), Keski-
Suomi (iso ehkä)
- mietittävä ehkä muillakin perusteilla kuin kohderyhmän koon mukaan. Esim. Lappi
hyvä, jos kokeillaan digiratkaisuja

Alustava suunnitelma sähköisestä perhekeskuksesta valmistuu syyskuussa. Sen mahdolli-
suudet tässä hankkeessa olisi syytä selvittää.

Järjestöjen perheet keskiöön –hanke (2018 – 2020) kuudessa maakunnassa, jotka ovat Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Päijät-Häme, PK-seutu ja Uusimaa sekä VarsinaisSuomi. Hankkeessa kehitetään järjestöjen osuutta perhekeskustoimintamallissa.

5. Työnhaku ja uravalmennus

Leena kertoi työnhaku- ja uravalmennuksen mahdollisuuksista:

Työnhakuvalmennus

Jos työnhakuvalmennus ei riitä, voidaan miettiä ryhmämuotoista uravalmennusta.

- Uravalmennus soveltuu henkilöille, joilla osaamisvajetta, myös ilman perusasteen jälkeistä koulutusta ovat. Kohderyhmää ovat ne jotka miettivät vielä, mitä voisi tehdä.
- Tavoitteena on, että suunnitelmat selkiytyvät, pohditaan alavaihtoehtoja. Useimmat lähtevät valmennuksen jälkeen koulutukseen.
- Lähtökohtaisesti työn ja perheen yhteensovittaminen ei rakenteellisesti osa uravalmennuksia, mutta voisi olla. Tälläkin hetkellä eri kohderyhmille räätälöityjä valmennuksia.
- Koulutuksenjärjestäjät voivat osallistua valmennuksiin, esimerkiksi oppilaitosvierailut.
- Kurssit ovat olleet yleensä n. 3 viikkoa kestäviä. Valmennuksia on järjestetty myös verkkoversiona.

Keski-Suomen ELY:n ESR-rahoitteissa Kohtaamo-hankkeessa on kehitteillä ohjaustaverkossa.fi –palvelu. Mahdolliset yhteistyökuviot kannattaa pitää mielessä.

Jaana kertoi, että pitkittyneen perhevapaan syyksi on noussut monella huoli päivähoiton laadusta. Valmennukset ym. voisivat sisältää tietoa päivähoitovaihtoehtoista alueella jne.

Hankittavien palvelujen määrittely > kilpailutus / hankinta

Olisi mahdollista värvätä yksi ELY-keskus hoitamaan keskitetysti valmennusten hankintaa.

- hankinta, sopimusten tekeminen, seuranta (normaalisti ELYllä)?
- Onko TEM piloteista maksettu jotain ekstraa vastuuELYille?
- TE-toimistoille jotain resurssia hallinnointiin työttömien työnhakija-asiakkaiden osalta

Jos henkilöllä on todettu koulutustarve, tämä on todettu työllistymissuunnitelmassa, ei työvoimakoulutuksena, voidaan neuvotella oppilaitoksen kanssa että asiakas tulisi työvoimahalinnon ”tilauksesta” suorittamaan opintoja.

Kustannukset / Uravalmennukset

- ryhmämuotoiset n. 80-100e/hlö/päivä?
- erityisryhmät ja erityisasiantuntijat nostavat kustannuksia heti
- hallinnolliset kulut ELY-keskukselle? Tai koordinaattorin palkkaaminen?

6. Koulutusmahdollisuudet

Soveltuvien palvelujen määrittely

Koulutuksenjärjestäjien halukkuus osallistua hankkeeseen, esim. esittelemällä kohderyhmälle koulutusmahdollisuuksia?

- ammatillisen koulutuksen reformin myötä jatkuva haku mahdollistaa joustavan, omaehtoisen opiskeluihin hakeutumisen
- valmentava koulutus tietyille ryhmille; aina henkilöt itse hakeutuvat kuitenkin opintoihin
- yritysten kanssa järjestettävää koulutusta työsuhteessa oleville perhevapaille palaa-ville
- jos tietyt paikkakunnat, keskusteltava sen alueen koulutuksenjärjestäjien kanssa mitä mahdollisuuksia on?
- nuorten osaamisohjelmassa suoritettiin jokin tutkinnon osa, joka edesauttaa työelä-mään pääsemistä

7. Tutkimus, analysointi ja raportointi

Tutkimuksen / arvioinnin ja raportoinnin hankkiminen

- määrittely
- hankinta ja sopimukset
 - Child Care Jyu hankkeessa tarkastellaan tukia ja yhdenvertaisuutta. Ovat ilmoittaneet halukkuudesta yhteistyöhön.

Arviointi / analyysi

- Hankkeen eteneminen
- Tavoitteiden saavuttaminen
 - kohderyhmän saavuttaminen. urasuunnitelmat, työllistyminen, siirtyminen koulutukseen???
- Toimivat käytännöt / haasteet

8. Hankkeen hallinnointi

Hankkeen hallinnointi ratkeaa sen myötä, kun hankkeen toteutuksesta päätetään.

Hankkeen koordinaatiota varten tarvitaan henkilö / taho

- Perhekeskusten ja työvoimapalveluiden yhteensovittaminen?
- Asiakasohjaus?
- Perhekeskuskoordinaattoreiden rooli?

Ohjausryhmän nimeäminen (tarkentuu myöhemmin)

9. Seuraava kokous

25.9. klo 11.30 – 13.30 STM, videoyhteysmahdollisuus